

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil
rândul cu litere garmond.

Alte vremi, alte probleme.

De Dr. Ioan Stanciu,
par. gr.-or. român.

Fără îndoială, că timpurile prin care trecem sunt timpuri de o reformă pe toate terenele. Se va schimba radical nu numai harta bătrânei Europe, ci chiar și referințele economice și sociale, ca urmare sau ca și cauză a schimbării sufletelor. Nu-i tot una, dar e indiferent deocamdată. Fapt e, că acum se frământă istoria acestor uriașe prefaceri. Oamenii duși în tranșee au lăsat aici belșug din toate, iar reîntorcându-se vor afla lipsă în toate. Au fost răpiți de vârtejul răsboiului din mijlocul bunăstării și al fericirii, iar acum se reîntorc la sărăcie și durere. Nici sufletul nu le mai poate fi cel vechi; în mijlocul atât de lupte s'a petrificat și a devenit nepăsător și nesimțitor pentru înțelegerea durerilor altora. Apoi cei de acasă! Aici o văduvă îndurerată, colo o mamă sau tată rămas fără sprijin, aici mulțime de copii orfani, colo frați și surori îndurerăți. Ear ca ceva general, ca un fir roșu este durerea după cei căzuți sau schilavi și teama continuă pentru cei de pe câmpul de luptă. Cătă prefacere ne-au adus și ne vor aduce vremile triste prin care suntem nevoiți a trece!

Dacă nu regresăm, apoi cu siguranță stagnăm și pe terenul economic și pe cel cultural. Lipsa brațelor muncitoare produce o prea mare încordare de muncă la cei de acasă, la copiii nevărstnici, la femei și bătrâni neputincioși. Desigur, că băieții în etate fragedă nu vor putea cere ceta școala regulat, iar lucru prea greu pentru ei are influență desastroasă asupra dezvoltării lor spirituale și corporale, — abstragând dela enormă perdere ce o suferă desvoltarea noastră culturală. Ne vom pomeni, că generația tineră din timpu răsboiului ne va arăta un procent cu mult mai mare de analfabeti. Ceace nici nu e tare de mirat, socotind toate împrejurările prin care trece și trăește populația dela sate mai aleș.

Eată și numai două din multele chestiuni importante, ridicate: la suprafață de vremile abnormale alinarea multelor dureri, și promovarea culturii. Ambele își cer locul prim în preocupările noastre. Merită deci să le analizăm puțin și cunoșcându-le să ne simțim a afla balsamul corespondător, cu care rana mai ușor să se poată vindeca. Notez, că am credință firmă, că delăturând cel puțin în parte durerile și jalea din mijlocul nostru, totodată am făcut un serviciu mare culturii noastre. În urmă, atenția noastră să se îndrepte mai mult asupra acestora, cari satisfăcute fiind, vor trage după sine și promovarea culturii noastre.

Intre ranele de vindecat și durerile de alinat ocupă locul prim fără îndoială mulțimea orfanilor rămași

fără tată și deci fără sprijinul de lipsă, în timpurile acestea foarte grele de traiu, atât din punctul de vedere al alimentației, cât și din punctul de vedere al îmbrăcămintelor. Două nevoie de primul rang, pe lângă cari se asociază și chestia viitorului a cestor orfani. Poate încă le și prevalează. Doar chiar și orfelinatelor noastre sunt isvorăte din nobilul indemn de-a creia și asigura un viitor mai bun și mai sigur orfanilor noștri. Acțiunea întreprinsă însă nu ar trebui lăsată în voia întâmplărilor, ci trebuie continuată pe alte căi și cu alte mijloace ducătoare la nobilul și umanul scop.

Orfelinatelor noastre nu se vor putea susține din colectele întreprinse și nici din cele ce se vor mai întreprinde. Poporul și credincioșii noștri nu înțeleg încă în deajuns datorințele acestea sfinte; de aceea apoi odată dau cam cu mână strânsă, și de rușine, și de silă, și din indemn nobil, dar nici atunci nu dau după cum ar putea da în urma stării materiale; iar a doua oară, respective la a doua colectă nici pe jumătate nu să aibă duna. Colecta este bună ca bază a unei instituții, dar ca isvor permanent de traiu nu poate servi, deoarece vecinic este espusă fluctuațiunilor și eventualităților. Ear nouăne trebuie o comoară sigură, penetră scopul și prea nobil și merită să fie ca atare luat în considerare. S-ar putea deci la noi să se ridice bunăoară darea culturală la cel puțin duplu, care plus ar putea fi întrebuită la susținerea orfelinatului nostru.

Să nu se credă, că în modul acesta s-ar ridica prea tare darea culturală. Nici decum nu ar fi insuportabilă. Doar ca dare culturală și așa cei mai mulți plătesc numai câte 30 fileri, o sumă foarte mică, și tot mică ar rămașe ea și dacă s-ar urca la 60 fileri, său chiar la 1 cor. ca minim. Ei, faceți numai socoteala, că suma aceasta din câte ouă se poate scoate? Apoi economii mai bogăți ușor pot suporta cu una sau două coroane mai mult. Nici nu observă, și dacă observă nu zic nimic. Dar dacă pe calea colectei le cereți, — observați numai vre-o căteva cazuri caracteristice, peste care poate toti ați dat.

Eu și cu colegul meu am agitat ideea orfelinatului săptămâni de-a rândul, în și afară de biserică. Am umblat din casă în casă, împreună cu epitropii și totuși nu am putut colecta mai mult decât 550 coroane, o sumă, cu care nu știu alții, eu însă nu am fost mulțumit deloc. Avem în comună și doi bogăți, dintre cari unul nu a dat nimic sub cuvânt că pentru fleacuri (!) de acestea nu dă bani, ear celălalt «nu a fost acasă» și așa asemenea n'a dat nimic, — deși putea oferi în biserică în atâta Dumineci o sumă oarecare, dacă dorea să ajute orfelinatul cu ceva.

Altădată am umblat prin comună, noi preoții, notarul, învățătorii

și membrii din primăria comunală, ca să adunăm bucate: grâu, cucuruz, crumpene, fasole etc. pentru ajutorarea celor lipsiți din comună. Unul din cei mai bogăți nu s'a sfii să ne dea vre-o cătiva tulei de cucuruz dintre cei mai slabii, puși anume la o parte pe seama porcilor.

Ei bine, vor zice unii, în tot locul sunt oameni răutăcioși și fără simțeminte nobile, însălbătăciți în goană după averi și comori lumești; doar chiar despre unii ca aceștia zice scriptura, că mai iute întră funia prin urechile acului, decât bogății în împărtăția ceriurilor. Da, da, adevărat le vedem și le stim cu toții toate acestea dar până una alta dau pildă rea și celorlați, ear pentru că să și mai scuze și spele nemernicia, încep a și cărti printre oameni asupra poruinilor bune. Din care motive, și din altele cari nu pot fi înșirate aici, sunt cu mult mai ducătoare la scop taxele anuale, decât colectele.

Pe lângă acele taxe, din singularitatele parohii, s'ar mai putea lua în combinație și taxele aruncate asupra băncilor, respective oferite de ele, cari sume asemenea ar trebui să fie stabile și în proporție cu puterea de viață a respectivei bănci. Să nu se mire nimenea de această idee. În bilanțele băncilor noastre mereu văd sume mari incasate sub poziția «provisiune», care nu e altceva, decât ridicarea procentelor legale dela 8 de demulteori la 18. Ei, dacă poporul nostru, — pentru a cărui «bunăstare» și «ajutorare» s'au înființat băncile, — este silit să plătească atâtea sume de mii numai ca «provisiune», nu ar fi nici un păcat, dacă băncile tot pentru binele poporului ar da numai jumătate din sumele incuse pe calea aceasta. La alte «fericiri» și «promovări ale intereselor poporului» bucuros am renunță.

Să revenim însă la obiect. Ceace orfelinatelor nu pot face, trebuie să facem noi. La tot cazul nu se vor putea crește toți orfanii noștri în aceste institute umanitare; nu se vor putea da tuturor cunoștințele de lipsă și apoi meseria pentru traiu, deoarece numărul astor fel de copii e foarte mare. Să, durere, va mai crește.

Ei noi, preoții, învățătorii, notarii și intelectuali ai comunelor, și în urma poziției noastre, și în urma datorinței, dar chiar și în urma simțemintelor noastre umanitare, trebuie să ne însumim să scăpăm dela perzare și răma totală acestei suflete nevinovate.

Eată o cale. Știut este de toți, că poporul nostru în urma conservatismului proverbial de care este stăpânit, nu e aplicat spre meserii, negoț, sau alte ocupații, cari cad afară de cadrele înguste și săracăcioase ale economiei de câmp. Aceasta s'a putut susține în trecut, până când aproape din fieștecare curte a economilor căt de căt cu stare bună ieșau câte patru sau șase boi, și până când avereia imobilă, adeca proprietatea de pământ, nu era aşa împărțită. Astăzi referințele sunt cu totul

schimbate; în locul boilor vezi văcuțe, ear avere de pământ s'a împărțit în mai multe rânduri între copii. În vizitor va fi și mai rău în toate privințele. Dar nu este iertat să ne afle acelea vremuri nepregătiți, căci negești am ajunge pradă luptei pentru existență.

Ca să încunjurăm aceasta catastrofă — sau dacă unora terminul acesta li se pare prea aspru, să-i zicem lovitură, — am începe cu orfanii comunelor noastre. Aceia, ear dacă nu toti, unii dintre aceia, cari nu vor putea fi primiți în orfelinatul noastre, vor fi totuși declarați orfani de sub îngrijirea institutului. Ca atari vor fi dați apoi în seama comitetului parohial, care ar fi îndatorat să se îngrijească de creșterea lor. Cătă vreme vor fi în etate d'a cerceta școală, vor fi denumiți de tutori ai lor învățătorii, ai căror sfântă datorință va fi, să de micilor orfani o creștere religios-morală, să le dea cunoștințe bune și temeinice, ca să le fie de folos în viață practică. După acest timp tutoratul ar trece asupra epitropiei, care ar fi datoare să dea orfanii la căte o meserie bună sau la negoț. Toate acestea s'ar întâmpla sub supraveghierea și cu concursul parohului și al comitetului parohial. De sigur, despre starea lucrului și mersul lui s'ar da an de an raport atât sinodului tractual, — care prin protopresbiter asemenea controlează creșterea orfanilor, — că și consistorul, sau conducerei orfelinatului, care ca for suprem are dreptul inițiativă și disponere în toate chestiile privitoare la orfani. În forma aceasta, sau cel puțin în una asemenea acesteia, s'ar putea porni o acțiune, ale cărei urmări nici nu se pot calcula. Destul că dacă ar reuși, și stănd cu trup cu suflet în serviciul causei trebuie să reușească, — nu ar fi altă urmare, decât că cu vremea ar urma pilda orfanilor și copiii cu părini, pentru că nu în zadar s'a zis de cei vechi: exempla trahunt.

Nu zic, că tocmai în forma aceasta să se resolve chestiunea, dar afirm, că organizată și bine precizată ar eșa cu mult mai bine, ca dacă e lăsată în bală; și sunt convins, că problemele vitale în rezolvarea lor reușesc mai bine atunci, când în tot locul sunt puse pe aceleasi principii, sunt străbătute de disciplină și de unitatea acțiunilor, decât atunci, când aceleasi chestiuni sunt rezolvate de unii într'un fel, de alții într'alt fel, ear de cei mai mulți nu se rezolvă de loc. Faceți nițică comparație între acțiunile puterilor centrale și ale celor din antantă și vă veți convinge, că nu totdeauna forța mai mare, bogăția sau alte asemenea bunătăți ies învingătoare, ci de cele mai de multeori unitatea în cuget și în acțiuni. De altfel sunt bucuros, dacă ar veni cineva cu o altă propunere mai de viață, căci doar știut este, că precum se pot lămurește aurul în foc, așa ideile se pot lămuri și stabilii numai prin o discuție serioasă.

De altfel tot cam aşa doreşte și statul să rezolve această problemă grea, când înființează respective o instituție sub numirea «Hadi árvák és özvegyek gyámolító hivatala». Scopul acestei instituții este, ca în fiecare comună să se formeze către o comisiune, — se înțelege, din cei localnici, — și din sinul acesteia să se denumească, sau să se designeze, pe lângă văduve «sfătuitori», ear pe lângă orfani «tutori», cari ar fi datori să sprijinească în năcazurile vieții femeile văduve și neajutorate, ear creșterea orfanilor să o promoveze pe toate căile și din toate puterile. Această organizație ar merge prin cercurile pretoriale, prin comitate până sus, în cercul larg al țării întregi. Dece să nu facem deci și noi același lucru, așa biserica, care își are deja organele sale și care e anume întocmită pentru sprijinirea orfanilor și a celor neputincioși, e călăuza și sfătuitorul tuturor celor lipsiți și avisati, cu un cuvânt, mama dulce a credincioșilor în toate peripețiile vieții lor. Pe lângă toate acestea am mai ajunge și la sporirea averii naționale, ceeace asemenea nu e de desconsiderat.

Fiind vorba de îmbrăcămintea și alimentația orfanilor, prin o astfel de organizație se rezolvă și acestea mai ușor. Aici ar avea loc mai cu rezultat colectele făcute în special de femeile grupate în reuniuni. Numai că în cazul acesta organizarea reuniunilor femeiești nu ar trebui lăsată întâmplării, ci ar trebui să fie dispusă și impusă. Si aici s-ar putea croi responsabilități, ca și la alte asociere de o importanță așa vitală. Dacă nu se fac aceste reuniuni în tot locul și bazate pe aceleași principii, rezultatul va fi, că sau nu se înființează peste tot, sau dacă se înființează, rezultatul activității lor este foarte problematic. În urmare ar fi mai bine, ca și această cheștiune să fie împărtășită în sfera de activitate a comitetului parohial.

Mai sunt încă multe dureri de alinat și multe rane de vindecat. În răsboiu acesta gigantic unii și au pierdut frații, alții părinții, alții soții, alții copiii. Puține sunt familiile, — dar aproape nu vor fi, — cari să nu aibă vreodurere cauzată de răsboiu. Doar și cei cari nu și-au pierdut încă pe nime, să tem de ziua de mâne, care le-ar putea aduce doliul cumplit. Ear aceia a căror iubit a ajuns în prisoarea unuia sau altuia dintre dușmanii noștri, știu că pânea străină e foarte amară, clima, hrana nepotrivită,

boale molipsitoare și alți dușmani pândesc asupra nefericitilor noștri. În cazul cel mai bun vor veni acasă sdruncinați la sănătate, și astfel vor fi elemente foarte dubioase în ceace prevede lucrările mai grele de câmp sau industrie. Dar abstragând dela toate aceste cazuri, ne vom pomeni cu un număr considerabil de ciungi și schiavi în o formă sau alta. Cine nu vede, că pentru ușurarea atât dureri trebuie să ne încordăm toate puterile?

Netăgăduit, că o acțiune unitară, întocmită pe baza dispozițiunilor forțelor mai înalte, și aici ar fi mai de folos, ca acțiunea singuraticilor lăsați în voia conștiinței lor. Ologii și neputincioșii răsboiului nu se mai pot lăsa să cersească din casă în casă mila oamenilor îndurători. Aceasta le trebuie create mijloacele de existență: sau și sprijinim ca să ajungă la unele servicii în comunele noastre, sau dovedindu-se neputincioși pentru acelea, avem să nisuum a le da unele meserii usoare și corespunzătoare stării lor fizice. În această direcție lucră de altfel și statul, deci acțiunea aceasta de mare însemnatate trebuie sprijinită din toate puterile, parte prin aceea că îndemnăm oamenii noștri la îmbrățișarea acestor ocupării, parte prin aceea că având în comună atari meseriași le dăm tot sprijinul posibil, și moral și material, pentru căștigarea pânei de toate zilele. Ear celor loviți în altă formă de cruntul răsboiu, le vom da măngăiere și sprijin, că să vază că durerilor lor sunt simțite și de noi. Le sărim în ajutor în năcăzurile vieții cu sfatul, și unde e de lipsă și cu fapta.

Așa lucrând vom rezolva cu înțelet aceste probleme vitale. Pe lângă cari de sine înțeles s-ar desvolta și cultura noastră. Pentru că nu se poate nega, că în dezvoltarea bunei stări materiale ține pas și cultura, și viceversa. Despre ceeace s-ar putea scrie un studiu frumos. Încheiu cu aceea, să sfaturile mai bune sunt bucurios primite, pentru că scopul e nobil și sfânt, ear întru ajungerea lui trebuie să ne folosim de toate puterile noastre și de mijloacele ducătoare la izbândă.

In vederea constituantei. Congresul reprezentanților muncitorilor și ai soldaților din întreaga Rusie s'a întrunit la Petersburg alătări și a hotărât, privitor la viitoarea adunare constituantă, următoare: Să se convoace că mai neintârziat adunarea constituantă, aleasă pe baza votului universal. La alegeri participă armata

și poporațiunea întreagă. Armata activă își va da votul. Femeile se bucură de acelaș drept de alegere, ca și bărbații. Vârsta, care îndreptăște la vot, se staboște cu 20 de ani. Constituanta va stabili forma de guvernare în Rusia; se va ocupa cu problema agrară și muncitoriească, în sfârșit: cu chestia naționalităților, a organizației administrative, și cu toate problemele de caracter internațional.

telor din Martie, și au făcut peste 200 prizonieri, luând și mai multe mitraliere și aruncătoare de mine.

Situată pe frontul răsăritean e neschimbătă, ca și pe cel italian.

Ultimale depeșe anunță că printr'un atac de noapte dușmanul a reușit să căștige oarecare teren la Aisne. Însă acest căștig nu stă în raport cu pierderile simțitoare suferite de francezi. Dintr'un ordin de zi francez, ajuns în mâni germane, se învederează, că diviziile franceze, aruncate în foc la 16 April, nu și-au putut ajunge scopul tactic și strategic nici într'un loc. La Arras nimic nou. În Champagne se dau lupte nouă.

Pastorală.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a adresat credincioșilor săi din dieceza Aradului de sfintele sărbători ale Invierii Domnului pastorală următoare:

Ioan,

din îndurarea lui Dumnezeu drept eredinciosul Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Lenopolei și al Hălmagiului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitul cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului, dar și pacea dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Cristos, împreună cu salutarea noastră arhieerească!

Ziua invierii, și să ne lăminăm cu prăznuirea, și unii pe alții să îmbrăjașăm, să zicem frajiloșii și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate penită înviere și aşa să căntăm: Cristos a inviat din morții ei moarte pe moarte calânți, și celor din morțuuri viață dăruindu-le.

(Mărtirea dela landele praznicului)

Iubitorii creștini și filii sufletești!

Cugetându-mă la scopul, pentru care biserică noastră a așezat această sărbătoare a sărbătorilor, și mai cugetându-mă și la modalitatea de-a prăznui această sărbătoare și sănătății corepunzători însemnatăți și potrivit trebuințelor vieții noastre creștinești, — înaintea ochilor sufletului meu se deschide acel loc din sfânta evanghelie, în care dat este fiecarui creștin să cetească cu ochii, să creadă cu inimă și să mărturisească cu buzele adevărul vestit de Mântuitorul nostru Isus Cristos în cuvinte: «Unde este vomora voastră, acolo va fi și inima voastră».

Conștiu despre acest fapt adeverit în toată viața noastră, o datorină mi se impune și anume: datorină de a mă cugeta la legătura dintre un popor, dintre o turmă cuvântătoare și dintre păstorul păstorilor ei, iar cugetându-mă la aceasta, nu pot să nu mă cuget îndeosebi la legătura duhovnică.

• Matei 6 v. 21.

Răsboiul.

Rapoartele din 18 April constată, că în unele locuri ale câmpului de luptă dela Arras se desvoală căștigaș un foc viu de artillerie.

Lângă Aisne, după neizbândă franceză din 16 April, a intrat o pauză, întreruptă în unele locuri în seara zilei următoare, dar fără succes.

Ofensiva din Champagne, pornită de francezi în 17 dimineață, și pregătită cu zile înainte, în scop dă sparge frontul german, s'a prăbușit pe-o intindere de 20 kilometri. Au căzut în mâni germane 500 de soldați negri din trupele francezilor și mai multe mitraliere.

În luptele din 16 April s'au nimicit 26 de automobile panțetate dușmane și 18 aeroplane, care se măcescă, prin aruncare de bombe și prin focuri de mitraliere, în atacurile infanteriei. Numărul prizonierilor francezi s'a urcat la trei mii.

Pe frontul macedonean, trupele germano-bulgare au atacat la apus de Monastir pe francezi, i-au aruncat din pozițiile ocupate cu prilejul lup-

— «Taci părinte, taci. Te rog să taci. Aceasta este unică mulțimilită, pe care o pot primi delă d-ta. I-aș fi ierat întreagă datoria nenorocitului Brook, dacă m'ar fi rugat».

Nu cunosc un suflet mai marinimos, ca Withiel. Era extrem de bun. Mă rugă apoi să-i povestesc pretențele toată starea și năcăzurile familiei. Mă prezintă apoi soție sale și feciorului. Porunci îndată să mi-se aducă lucrurile din ospătărie, și mă rețin la el. Serviciul era că la familiile principilor. Odaia în care durmii în cursul nopții, și tapetele și paturile erau așa de frumoase și așa de elegante, de-mi era aproape frică să le folosesc.

In ziua următoare, mă trimise domnul Withiel cu trăsura sa elegantă, acasă în Chrechelada. Mă despărții cu inima adânc mișcată de binefăcătorul meu. Copilele vărsără împreună cu mine lacrimi de curăță. Spaima nici nu era așa de mare. Copila se desmeteci îndată. Se și înrosi în curând, ca un mugur proaspăt de bujor.

Copilele aduseră vin și prăjitură pe masă, ca să ne omenim mai bine decât în trecut, cu oaspele și binefăcătorul.

Ne spunea, că are și cățiva tovarăși în ospătărie și așa nu va putea să zăbovescă multă vreme la noi, lenny il rugă așa de frumoasă să rămână, să se facă comod. El și rămasă. Purta costum de voiaj. Se făcu comod.

El amintise de ortaci. Eu credeam,

că va fi o trupă de teatraliști. Li zisei apoi:

— «Chrechelada e o localitate amără. Arta teatrală nu se răspândește».

El începu a râde și îmi răspunse:

— «Da, voim să jucăm o piesă. Dar fără banii!»

Polly era așa de veselă. Dorea de mult să vadă o reprezentare teatrală. Li și povestii îndată lucrul surorii sale, care pregeațea în odaia vecină masa cu prăjitură și vin.

— «Mulți teatraliști mai sunt cu d-ta, domnule Fleetman?»

— «Un domn și o dame. Dar joacă foarte bine», răspunse el.

Lenny era așa de serioasă. Aruncă o privire închisă și serioasă asupra lui Fleetman și-l întrebă apoi:

— «Să vei juca și d-ta?»

Cuvintele acestea le rosti ea cu glasul acela liniștit, pe care abea îl poți înțelege, dar care străbate până în adâncul sufletului. Glasul acesta îl întrebuiță în zilele cele mai serioase numai, când binele își schimbă locul cu răul.

Cuvintele acestea sgudură și pe bietul Fleetman. Erau cuvintele unui înger pământeian. El încă o privea cu toată seriositatea. Se lupta cu sine. Nu știa ce să-i răspundă. Făcu la urmă un pas spre ea și îi răspunse:

— «Dșoară! Pe Dumnezeul meu și pe Dumnezeul d-tale, în cheștie aceasta numai d-ta decizi».

Lenny își pleca privirea. El vorbea; lenny răspundeau; nu știa ce aveau de desbatut. Auzeam că vorbeau, ascultam cu răsuflare oprită cu Polly, dar nu puteam înțelege nimic din cele ce vorbeau, căci pare că n'aveau nici un înțeles. Se vede însă, că se înțelegeau destul de bine, atât Fleetman, cât și lenny. Vedeam ce înrăuirăre au cuvintele copilei asupra actorului. Deși erau nimicuri numai. Fleetman își implea în urmă în cruce pălmile, că la rugăciunea cea mai feribinte, privi cu ochii înălcîrîmați spre cer și zise apoi cu glasul înălcîrîmat al desnădejdii:

— «Atunci sună neforocit».

(Vă urmă)

FOIȘOARA.

Un duhovnic năcăjit.

— Fragmente de ziar, de H. Zschokke.

Traducere, de Aurel Nan.

(Urmare.)

Mă primi destul de rece; când îi spusei însă numele, mă conduse în odaia sa de lucru. O odaie mică, dar plăcută; și mulțumii pentru bunăvoie și marimozitatea manifestă; și povestii istoria chizășiei mele și trecutul plin de năcăzuri și greutăți al familiei mele. Incepui apoi să-i număr cei doisprezece foști.

Withiel prinse a zimbi și mă privea cu compătimire vădită. Tacea, îmi strinse cu bunătate mâna, și îmi zise:

— «Te cunosc eu bine. Mă interesai amănunțit de d-ta. Ești un om cu suflet bun, om de omenie. Adună-ji foșii numai. Nu pot lua pe suflet banii aceștia; nu pot jăfui cadoul de anul nou al unui om așa de năcăjit. Mai bine te-o ciști și eu cu ceva. Te rog primește darul acesta.»

Se ridică. Aduse o scrisoare din o odaie învecinată. O deschise și îmi zise:

— «Mai cunoaștei subscrierea? E aceasta! Fie a d-tale și a copilelor».

Rupse apoi în două actul de chizășie și mi-l așeză în mână.

Așa eram de surprins, de nu putui rosti o vorbă măcar. El observă îndată neputința mea și îmi zise:

— «Vine».

nicească dintre mine și dintre voi, deci la acea legătură, de după care voi sunteți poporul meu, voi sunteți turma mea cu vântătoare, iar eu sunt arhiereul și păstorul păstorilor voștri sufletești.

Având în vedere această legătură dintre mine și dintre voi, iubii și sufletești, urmează în mod firesc, că precum voi, părinții fiilor voștri trupei, nu incetați să interesa de binele și fericirea lor de acum și cea viitoare, precum nu uități de datorința părintească de a priveli viața și faptele lor când sunt în apropierea voastră, și precum nu întrelăsați a vă cugeta la ei cu toată drăgostea și căldura inimii părintești când lipsesc dintre voi, tot asemenea nu incetez nici eu a mă interesa de binele și fericirea voastră vremelnică și vecinică, și nu întrelas nici o ocazie a mă cugeta atât la voi cei de acasă, cât și la toți ai vostri îndepărtați de căminul familiar.

Si aceasta o fac cu atât mai vîrtoș, cu cât sunt conștiu de faptul, că precum fiili voștri trupei sunt podoaba și coroana bucuriei vieții voastre creștinești și însăși comoara inimii voastre, tot astfel sunteți voi baza și tăria scaunului meu arhieresc, bucuria și podoaba sufletului, și însăși comoara inimii mele.

lată dar motivul, din care vin și acum eu duhul meu la voi, și nu numai ca să prăznuiesc și cu voi această zi de prăznic împăratesc, ci de aceea, ca și prin aceasta să întăresc adevărul cuvântului de mai sus al sfintei evanghelii, că unde-i este comoara, acolo este și inima omului pământean.

Si afăndu-vă adunați tocmai la locul, unde văd și cercat; afăndu-vă adunați între zidurile acestei biserici sfintite intru lăcaș vecinic al măririi lui Dumnezeu, unde și altcium datori sunt creștini să se adune la rugăciuni în toate Duminecele și sărbătorile de peste an, afăndu-vă adunați la acest loc de curățire a intinționei vieții pământene, ochii inimii mele își îndreaptă privirea lor spre voi cu acea dragoste și iubire arhierescă, cu care ochii inimii voastre își îndeamnă privirea spre fiul voștri trupei, și cu care stăpânul își îndreaptă privirea spre turma sa.

Si dacă în acest moment pot da crezămant ochilor și simțirii inimii mele, nu pot retărea impresiunea căstigată din această privire și reprivire, deci nu pot retărea imprejurarea: că pe când numărul vostru, al celor veniți la sfânta prăznuire de astăzi, fi afu mai mic chiar și decât în trecutul nu tocmai îndepărtat, pe atunci în trecutul vostru văd exprimată și mai vădită durerea și întristarea, văd exprimată îngrijorarea de cele ce ne aşteaptă în viitorul apropiat și îndepărtat, văd adecă urmărele brăzdate de greul zilelor, prin cari trezem și noi, cu întreg statul nostru ungăr și cu aliații lui.

Si cine n'ar înțelege durerea și întristarea, când și acum, pe sfârșitul anului al treilea de răsboiu, ne aflăm împărțiti în două tabere, în tabăra celor de acasă și a celor de pe câmpul de luptă; cine n'ar înțelege greul vieții și îngrijirea de viitor, când tata cu fiu, socrii cu ginerii, frații cu cununății, cu un cuvânt grosul bărbătilor, chemați și destoinici la înplinarea lucrărilor grele ale economiei lor de casă și de camp, lipsesc dela vatrile familiare și dela ocupăriile lor zilnice, și când astfel toată grija de căstigarea traiului vieții, este lăsată în sarcina bărbătilor cu umeri gărboviți de povara anilor, pe umerii femeilor și ai tineretului încă crud și prea puțin desvoltat pentru munca grea și obosităre cum e plugul, sapa și coasa; și cine apoi să nu înțeleagă suspinul și duioșia maicelor, ai căror soți lipsind dela căminul familiar, militarii lor neinduși în tainele zilelor, nu le slăbesc din întrebarea: Mamă! unde e tata, de ce nu vine tata?

In fața acestei icoane zugrăvite, nu numai de după vedere ochilor și de după sentimentul inimii omenești îngustă și mărginită la dragostea eului propriu, și la interesele sale personale și familiare, ci zugrăvite de după adevărata stare a lucrărilor, ce altă ni se impune nainte de toate de căt aceea: să ne cugetăm la zilele vieții de pe pământ a Mântuitorului nostru Isus Cristos, și să îrmămă sfatului dumnezeesc, dat sfintilor Săi Învățăcei și apostoli prin cuvintele: «Bucurăți-vă cu cei ce se bucură, și plângăți cu cei ce plâng, una între voi gândind».

Să dăm dar și noi curs liber lacrimilor, că se ivesc în ochii noștri ca semne ale vremurilor prin cari trezem, precum au dat și înaintașii noștri în zilele lor.

Să dăm curs liber acestor lacrimi, penetrând ele sănsele stării noastre sufletești, ele sunt expresiunea bucuriei ori a durerii și a îngrijirii de care suntem cuprinși atât față de noi însine, cât și față de deaproapele noștri, pe care datori suntem să-l iubim că și pe noi însine.

Dar și când dăm curs liber lacrimilor durerii și întristării inimii noastre, să nu pierdem din vedere, că asemenea stare sufletească nu numai nu folosește, ci din contră strică sănătății omului, ceea ce se întăreste și, prin sfânta scriptură care ne spune, că — «numa vesela face viață înfloritoare, iar omului trist i se uscă oasele»;¹ deci să luăm învățatură, că ori cât de mare și simțită ar fi durerea noastră, cursul lacrimilor să-l reducem la o minută două, la timpul cel mai scurt posibil, penetrând ele de și pot alina suspinul, dar nu pot vindeca rana inimii, ci aceea o poate vindeca numai înrușii Dumnezeu, doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, în care să ne și punem toată nădejdea.

Dar și altcum să nu pierdem din vedere, că mărita și sfânta zi a prealuminate Invieri, — la prăznuirea căreia ne-am adămat acum, — n'a fost și nu este zi de sănătate; ci, precum în tot trecutul bisericii creștine așa este și acum, și va rămânea pentru toate veacurile viitoare, ziua bucuriei și a veseliei sufletului creștinesc, deci ziua «care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'insa»,² și astfel în această zi a Invierii «să ne luminăm cu prăznuirea, și unii pe alții să îmbrățișăm și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru inviere și să să cîntăm: Cristos a înviat din moarte pe moarte căcând, și celor din mortmânturi viață dăruiindu-le».

Venii dar, iubitorilor de praznic, să ne ridicăm preste valurile îspitelor și greutăților vieții, și să ne bucurăm și noi Domnului, cum se bucură toți creștinii, căci își cunosc destinul vieții de pe pământ; veni și să ne înnoim sufletele la razele bûcuriei prealuminate Invieri, în tocmai cum se înnoieste toată făptura la ivirea primăverii, și astfel înnoiți în cugete și în simțiri, să aducem Domnului laudă și mulțumită, «Să-i aducem mărire și cinste, să aducem mărire numelui Lui»,³ nu numai că năi-a făcut și acum parte de bucuria veșterii Soarelui acestei zile, dar și pentru aceea, că deși simțim și noi, în anumită măsură, urmările răsboiului înfricoșat de acum, dar totuși ne-a ferit de amarul dat peste frații și concetăjenii noștri din părțile, pe unde a ajuns acest părții pustiitor.

Acesta avându-le naintea ochilor, veni și iubitorilor creștini și fiilor sufletești, să ne dăm seamă și de acel adevăr, că deși răsboiul ne-a împărțit în două tabere, deși urmările acestei împărțiri le simte și una și alta tabără, dar adevărul este și faptul, că și una și alta are și trebuie să aibă și bucuria și măngăierea așteptată, pentru că și una și alta își face datoria, astfel: că pe când ostașii noștri luptă pe moarte pe viață cu un curaj vrednic de admirat și cu o viteză recunoscută de autoritățile chemate a judeca și a apreția eroismul lor, dovedite pe toate fronturile, pe atunci cei de acasă au arătat în mod recunoscut că sunt conștii de greutatea zilelor, ei au dat probe învederale de o rară putere de viață, de o dragoste fără seamă și de o interesare vie față de bunul mers al tuturor afacerilor rămase pe umerii lor, astfel: că, pe când aceștia sunt veseli, precum vesel și tot neamul nostru de eroismul neîntrecut al fiilor săi concentrati la arme, — veseli, măngăiați și liniștiți pot fi și acești eroi, că prin chivernisirea cu pricopere făcută de soții, maicele, bunicele și surorile lor, nu numai ni le să înțără înaintă nimic din avutul lor lăsat la plecarea sub arme, ci după putință și prin rara hărnicie a acestor femei, acel avut să spore, dăcă nu în altă formă, prin insuși faptul, că ele au deschis pământul de sub sarcina datoriilor, făcută de unii chiar și fără trebuință vădită, iar prin aceasta să a dovedit în mod recunoscut adevărul scripturii, că «Muierile înțelepte au zidit case, iar cele nebune le-au surpat cu mânilă lor».⁴

Iubiților creștini și fiilor sufletești!

Cunosc și simțesc împreună cu voi greutatea zilelor; și tu și eu, precum și tu și voi, că aceste și alte greutăți avem să le suportăm pe toată durata răsboiului deopotrivă cu concetăjenii și cu aliații statului nostru ungăr.

Știu deosebi, că este grea sarcina cu îndeplinirea lucrărilor economice; dar să nu ne perdem cumpătul, penetrând aceasta o poate ușoară înaltă stăpânire prin concepția ostășilor, pe căt iartă serviciul militar, sarcina se poate ușora prin sporirea zilelor de lucru, dacă adeca credințioșii vor prăznuii numai Duminecele și sărbătorile sămătate în calendar cu roșu, iar nu și Joile dintre Paști și Rusalii, și nici ziua lui Precup, Foca, Pantelimon și a Macaveilor, și în fine se poate ușora prin observarea cuvântului scripturii: «Puteți să dormi, pu-

tin să sezi, puteți să dormite și puteți să-ți îmbrățișezi pieptul cu mâna».⁵

Dar ori cum sără părea de grele zilele noastre, să nu ne pierdem răbdarea, penetrând răbdarea a fost o virtute de capete, a moșilor și a strămoșilor noștri în cursul veacurilor, și ea să dovedit de armă puternică în contra tuturor îspitelor vieții.

Să nu ne pierdem deci răbdarea, ci să ne punem tot mai tare credința în Dumnezeu și în ajutorul darului Său; aceasta credință să o dovedim prin fapte, prin împlinirea datorințelor către Dumnezeu, către Tron și patrie, către noi însine și către deaproapele noștri, ca astfel să avem nădejdea de a putea zice — în timp apropiat — tuturor împărăților vrășmașe statului ungăr și nouă: «Înțelegeți neamuri și vă plecați, că cu noi este Dumnezeu. Auziți până la marginile pământului, cei puternici plecați-vă, că de vă veți întări, iarăși veți fi biruți».⁶

După toate acestea rog pe Dumnezeu, părintele adevărului și al drăptății, că sfintele rugăciuni ce s'au făcut și darurile ce s'au adus și s'au sfintit, să le primească întru jertfelnicul său cel mai pe sus de ceruri spre pliniera cererilor, spre odihna și iertarea păcatelor celor mutați dintre voi, spre vindecarea celor bolnavi, spre întărirea celor neputincioși, spre reințarcerea cu bine la căminul familiar a celor îndepărtați, spre măngăierea văduvelor, a orfañilor și a voastră a tuturora.

Mai rog de încheiere pe milostivul Dumnezeu: să ne binecuvinte pe toți cu zile senine, cu viață și sănătate; să binecuvinte casele și familiile voastre cu pace și buna înțelegere, să răspălatească cu roduri imbelisgăte sudoarea fetei voastre și să vă învrednicească ca sfânta prăznuire de acum și cele multe de aci înainte să le petrecedă cu bucurie și liniște sufletească. Amin.

A răd, la sfintele sărbători ale Invierii Domnului din 1917.

Al vostru tuturor

dé binevoitor
Ioan I. Papp m. p.,
episcopul Aradului.

NOUTĂȚI

Păștile în Orade. Ziua sfintelor Paști în biserică noastră din Oradea-mare, parohia cetate, a fost precedată de serviciul divin îndeplinit în decursul marcuil post după rânduile tipiconale ale bisericii ortodoxe-răsăritești. Serviciul divin în tot decursul marcuil post a fost un curs practic de exerciții spirituale pentru elevii secției teologice a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea, ca la serviciul divin post a fost un curs practic de teologie a seminarului arhidiecean «Andreian». Spre acest scop elevii secției teologice nici nu au beneficiat de ferii cu ocazia sfintelor Paști, ci au rămas în Oradea-mare, și astfel s'a dat ocazia unea

Trifoi și laternă

4—500 kgr. rămașite de trifoi și laternă se capătă ieftin cât se mai află în deposit la

Dl Mandl Markus.

1—3 (50) Nagyszeben, Honternsgasse 11.

Un taur

certificat, rasă veritabilă, **Pinzgau**, și

2 tauri de bivali

certificați, sunt de vânzare la D-nul

2—2 (48) **Ioan Schmidt,**
proprietar.

Szászsfalu 25 u. p. Hortobágyfalva (Szebenm.)

In casa mea de comerț află aplicare la moment

O contoaristă

din familie bună, pe lângă condiții favorabile. Se recere să poseadă limba maghiară sau germană, cursul de contabilitate și practică în afaceri cu mărfuri. Să se adreseze firmei Nicolae Răchițan Săsciori (Szászcsör, Szebenm.) 2—2 (41)

Nr. 215/1917. (37) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de invățător în parohia gr. or. română din Fizeș Sânpetru, protopresbiteral Unguras, în urma hotărârii comitetului parohial în ședință din 12/25 Februarie 1917 se scrie concurs cu termin de 20 de zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Salarul invățătoresc e: 600 coroane dela popor prin repartiție, 100 coroane din ajutorul votat dela Preaveneratul Consistor arhidicezan pentru susținerea școalei și restul din ajutorul dela stat votat prin rezoluție din 11 Martie 1912, Nr. 8322, evărtă liber în edificiul școalei și folosirea grădinei de ¼ jugă.

Doritorii de a ocupa acel post au a-si astern cererile de concurs la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a canta și a face cunoștință cu poporul, a înfința cor și a canta cu elevii în biserică în toată Dumineca și sărbătoarea la sf. liturghie.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Urguraș în conțelegeră cu comitetul parohial.

Fizeș-Sânpetru, 18/31 Martie 1917.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 43/917. Of. prot. (183) 3—3

Concurs repetit.

Pentru alegerea de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa II. Ungureni (Nemesbudafalvă) din tractul Cetatea-de-peatră, pe lângă reputația paroh Teodor Buda, prin aceasta în temeiul ordinului consistorial Nr. 9187 Bis din 29 Septembrie 1916 se publică concurs repetit cu termin de 30 zile dela prima apariție.

Emolumentele impreună cu acest post sunt: jumătate din toate veniturile parohiale (pământ, bir, stole și liturgii) și ajutor-

rul ce se va vota din partea P. V. Coisitor arhidicezan din caz în caz, din ajutorul dela stat pentru capelan.

Concurenții să-si înainteze în terminul indicat cererile provăzute cu documentele cerute subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă observarea restricțiilor normate în §-ul 330 din regulamentul pentru parohii să se prezinte în zi de sărbătoare în biserică din Ungureni spre a canta, cunța eventuală și oficia sfântă liturgie.

Lăpușul-Unguresc, la 31 Ianuarie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Cetatea-de-peatră în conțelegeră cu comitetul parohial din Ungureni.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 32/1917

(40) 2—3

Arendare de domeniu.

Domeniul fondului central școlar din districtul Năsăudului, care se află pe hotarul comunei Cianu-mare (Mezőszegyán, comitatul Turda-Arieș), în extensie de 1030 jugere, 1204 orgi pătrate, și care stă din arătură, fanat și păsune, dimpreună cu edificii de locuit și edificii economice se va da pe calea licitației publice în arândă pentru păsune, eventual cultivare pe timp de 3 ani, începând din 24 Aprilie 1918.

Prețul de strigare e statorit în arândă anuală de 18,000 coroane, adică optzece mii coroane.

Licităția se tine cu oferte inchise, care trebuie să se trimînă paoă în 4 Iunie 1917 la 4 ore după amiază la subseria comisie administratoare în Năsăud cu vadiul de 1800 coroane.

Oferentul trebuie să declare în ofertă, că cunoaște condițiile de licitație și de contract, pe care le primește întru toate.

Condițiile de licitație și de contract se pot vedea în cancelaria fondurilor.

Năsăud-Naszód, din sedința comisiei administrative a fondurilor central școlar și de stipează din districtul Năsăudului înținută la 7 Martie 1917.

Dr. Vasile Pahone m. p.
președinte.

Dr. Ștefan Jarda m. p.
secretar.

A apărut în editura comisiei administrative a tipografiei arhidicezane:

R. Ruiz Amado:**Secretul succesului**

converzieri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigare?...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor septete voini. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii. Cavalierism și Donchiștism. Viermele neadormit. Orientari. O putere... Nobleță adevărată. Inclinații și destoiniciile. Concenția socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiectivitate și o părere. Cheamarea dumnezeiască. Munca. Impărtirea timpului. Statornicia. Impărtășește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidicezana** din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2·20 coroane**.

Revânzătorilor se dă un rabat de **20%**.

Salonul de modă pentru pălării**Hanna Adleff**

Sibiu, strada Honterus Nr. 8.

Reîntoarsă din călătorie unde în persoană am ales pălăriile cele mai admirabile, elegante și mai nouă modele vieneze originale, invit respectuos P. T. Dame să-mi viziteze salonul.

Sibiu, în Aprilie 1917.

Cu toată stima:
Hanna Adleff.

3—3 (36)

„SECĂȘANA”,

cassă de credit și economii, societate pe acții în Ludoșul-mare (Nagyludas) comitatul Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de credit și economii „SECĂȘANA”, sunt invitați prin aceasta în virtutea §. 29 din statutele societății la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ludoșul-mare la 6 Mai st. n. 1917, la ora 1 după ameazi, în localul băncii, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcției, bilanțul anului 1916 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Aprobarea bilanțului pe anul 1916, distribuirea profitului curat și votarea absolutorului direcției și comitetului de supraveghiere.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență și a taxei de cărăușie pentru membri direcției și ai comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea lor 2 membri în direcție.
5. Eventuale propuneri ale direcției.

Domnii acționari care voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenți, în conformitate cu §. 32 din statute, sunt rugați a-si depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu 1 oră înainte de începerea adunării la cassa societății în Ludoșul-mare, sau cu 3 zile înainte la cassa institutelor „Albina”, „Porumbăceana” din Porumbacul-inf., „Mărgineana” în Poiana și „Poporul” în Săliște.

Ludoșul-mare, în 13 Aprilie 1917.

Direcținea.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1916.

Active — Vagyon. Mérlegszámla 1916 évi deczember hó 31-én. Pasive — Teher.

	K f	K f
Cassa în numără — Pénztár készlete...	3,306-68	
Cambii de bancă — Bankszerű váltók	87,978-	
Imprumuturi hipot. — Jelzálogos kölcsönök	15,431-	
Imprum. pe oblig. cu cavenji — Kötelezővénny kötecsőök kezessé mellel...	14,020-	
Acții — Részvények (Érték papírok)	1,600-	
Capital social neincassat — Be nem folyt részvénytőke	15,212-	
Interese restante — Hatalékos kamatók	12,151-10	
	146,698-78	

Contul Profit și Perdere.

Spese — Kiadás.

Nyeréség- és Veszeség-számla.

Venite — Bevétel.

	K f	K f
Interese: — Kamatók: pentru depunerii spre fructif.	2,708-11	
betétek után		
pentru reescont — visszeszámított váltók után	753-64	
pentru alte imprumuturi — más kölcsönök után	1,330-92	4,792-67
Spese: — Költségek: Salare — Fizetések	1,500-	
Chirie — Házber	200-	
Spese de birou — Irodai költség	407-80	
Porto postal — Postabér	35-79	
Marce de prezență — Jelenléti dijak	55-	2,198-59
Dári: — Adók: Directă, comitatensă și communală — Állami, megyei és községi	1,435-60	
Competitie — Bélyegilleték	8-60	1,444-20
Profit curat — Tiszta nyereség	2,776-17	
	11,211-63	

Ludoșul-mare, — Nagyludas, la 31 Decembrie 1916.

Ieronim Spornic m. p., director executiv — vezér igazgató.

Alexiu Staicu m. p., cassar — pénztárnoch.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Nicolae Dobrotă m. p., prez.-elnök. Ioan Mărginean m. p. A. Staicu m. p.

I. Spornic m. p. Moisă Popp m. p. Ilie Zidu m. p. Iacob Manuil m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului. — Alólirott felügyelő bizottság jelen számlákat felülvizsgáltuk és azokat rendben és az intézet könyveivel összhangzásba találtuk.

Ludoșul-mare, — Nagyludas, la 13 Aprilie 1917.

G. Comşa m. p., prez.-elnök. I. Staicu m. p. St. Medeașan m. p. I. Neamțu m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidicezane.